

DE ZONDE TEGEN DE H. GEEST

DE Franse dominicaan Yves Congar (1904-1995) publiceerde in 1950 een boek onder de titel « *Vraie et fausse réforme dans l'Église* ». Abbé de Nantes las het en vond het zo gevaarlijk dat hij zich als Rooms-katholiek theoloog verplicht voelde tegen het werk een klacht neer te leggen bij het Heilig Officie, in juni 1951. Op advies van kardinaal Ottaviani en zijn medewerkers, die Congar al langer in de gaten hielden wegens zijn neomodernistische theorieën, werd de dominicaan door Paus Pius XII gesanctioneerd – maar niet stevig genoeg.

Congar en zijn geestesgenoten hielden zich gedeisd en wachtten de dood van Pius XII af. In 1958 werd een heel andere figuur tot Opperherder gekozen: Joannes XXIII, de man van het « *aggiornamento* ». Toen hij het Tweede Vaticaans Concilie bijeenriep wisten de revolutionairen dat hun uur gekomen was.

Door de gunst van Paulus VI werd Congar *peritus* (expert) tijdens het Concilie, en hij verwierf zelfs de eretitel van “Vader van de concilievaders”, die zijn stempel drukte op verschillende belangrijke concilieteksten. Een half jaar voor zijn dood, toen hij al ernstig ziek was, werd hij door Paus Joannes-Paulus II tot kardinaal gecreëerd « om zijn grote verdiensten voor de Kerk »...

In 2002 verscheen het postuum uitgegeven dagboek van Congar, « *Mon journal du Concile* ». Daarin komt aan het licht wat voor felle oorlog de Franse dominicaan tijdens Vaticanum II voerde tegen de verweerders van Onze-Lieve-Vrouw. Hij deed dat in nauwe samenwerking met de zogezegde “Mariakenner” René Laurentin: « Laurentin geeft me een rapport te lezen dat hij geschreven heeft over het werk van de commissie, die de mariale kwestie behandelt. »

Voor Laurentin bestond het grote gevaar er in dat men zou « afglijden » naar « een christendom van de Maagd waarin Sint-Paulus zich niet meer thuis zou voelen ». De zelfverklaarde specialist drukte de hiërarchie op het hart « om op discrete wijze de excessen te temperen » van hen van wie « de godsdienst in de praktijk herleid is tot de recente verschijningen, in het bijzonder Fatima. » Hij ging tekeer tegen die katholieken die « zich gedroegen alsof de Maagd, of zelfs de boodschap van een of andere verschijning, moet beschouwd worden als “het middel om gered te worden” [sic] ».

Pikant detail: Joseph Ratzinger, de huistheoloog van de Keulse aartsbisschop kardinaal Frings, publi-

SALVE, REGINA !

Processie van O.L.V. van de Rozenkrans aan de voet van de Antwerpse kathedraal die aan de Heilige Maagd toegewijd is, 7 oktober 2011.

ceerde onmiddellijk een lovende bespreking van het pamflet van Laurentin.

« Twee Siciliaanse bisschoppen », aldus van zijn kant Congar in zijn *Journal*, « hebben het werk van de commissie geïnfiltreerd en duwen het in de richting van het maximalisme, soms met zeer twijfelachtige procédés en vuile streken [*Congar schrijft hier zijn eigen werkwijze aan zijn tegenstanders toe* !]. » Met “maximalisme” wordt hier bedoeld het streven om aan de H. Maagd méér glans te verlenen. « Dat verwondert me niet : de mariologie leeft sinds lang van niets anders. Tenminste toch de strekking die altijd weer opnieuw iets wil toevoegen. Het is een echte kanker [*sic* !] in het weefsel van de Kerk » (21 november 1963).

De “Vader van de concilievaders” hernam dezelfde wraakroepende uitspraak enkele maanden later, bij de voorbereiding van de derde zitting : « Die maximaliserende Marialeer is een kanker » (13 maart 1964).

Tijdens deze zitting hield Mgr. Mingo, bisschop van Monreale, op 16 september 1964 een tussenkomst in de aula die hij besloot met de vraag om « de toewijding van de Kerk, de wereld en in het bijzonder Rusland aan het Onbevlekt Hart van de Allerheiligste Maagd Maria. Alle gelovigen in Christus verwachten deze toewijding van ons, en ze zal zeker welgevallig zijn aan de Maagd en Moeder Gods, Middelaars van alle genaden » (*Toute la vérité sur Fatima*, deel 4, p. 109). Onze-Lieve-Vrouw was precies om die toewijding te vragen in 1917 in Fatima aan de drie herdertjes verschenen !

De dag daarop schreef pater Congar in zijn dagboek : « **Ik voer strijd ZOVEEL ALS IK KAN** [*de hoofdletters zijn van Congar zelf*] **tegen een toewijding van de wereld aan het Onbevlekt Hart van Maria**, want ik onderken het gevaar dat er een beweging in die zin tot stand komt » (*Mon journal du Concile*, deel 2, p. 143).

Inderdaad : een gevaar voor de oecumenische dialoog en voor de opbouw van de wereldwijde democratie... omdat de Onbevleete Maagd triomfeert over alle ketterijen !

Alle Vaders van Vaticanum II hebben zich officieel akkoord verklaard met zijn “minimalistisch” onderricht over de H. Maagd, en de nieuwe postconciliaire *ordo missae* herleidde het feest van het Onbevlekt Hart van Maria tot een simpel facultatief jaargetijde, zonder eigen officie of mis, en ondergeschikt aan de gewone feestdagen van de heiligen en de verplichte jaargetijden !

« Zuster Lucia van Fatima », schrijft pater Alonso, « heeft zonder twijfel innerlijk zeer geleden door de liturgische hervorming. Men heeft geen respect opgebracht voor een eerbiedwaardige traditie die in de loop van de eeuwen beetje bij beetje tot stand gekomen was rond de specifieke liturgi-

sche betekenis van het feest van het Onbevlekt Hart. En men heeft geen respect opgebracht voor een openbaring van de Hemel die zich manifesteerde met alle waarborgen van de Kerk, namelijk dat de devotie tot dat Onbevlekt Hart een noodzaak is voor de Kerk van onze tijd » (*Toute la vérité sur Fatima*, deel 4, pp. 137-138).

Van zijn kant schreef abbé de Nantes :

« De zonde tegen de H. Geest gaat verder dan alle “gewone” doodzonden, in het bijzonder diegene die men biecht van zodra dat mogelijk is en zelfs als men vreest dat men ze keer op keer terug zal begaan, totdat de goede God ons ervan bevrijdt door een speciale genade, door de ouderdom of door de dood.

« De zonde tegen de H. Geest is dus geen zonde van luiheid, gulzigheid, dronkenschap of drugsgebruik ; het is geen zonde van ontucht, zelfs niet van overspel, echtscheiding of abortus (wat nochtans zeer zware zonden zijn !) ; en het is evenmin een zonde van gramschap, jaloezie of gierigheid.

« Is het dan een zonde van hoogmoed ? Ja. Van de ergste soort ? Ja. Het is **de érgste doodzonde**, en het bewijs daarvan is dan men er zichzelf nooit van beschuldigt. Waarom niet ? Omdat men zichzelf gelijk geeft... tegen God, tegen de liefde van God die men misprijst, tegen Jezus in de pijnlijkste wonde van zijn Hart : men minacht, men haat zijn mooiste scheppingswerk, dat tegelijkertijd het meest getuigt van zijn medelijden met de aller-ergste zondaars. Dat scheppingswerk is zijn Allerheiligste Moeder, de Onbevleete, zeer zuivere Moeder Gods, Maria altijd Maagd, van wie Hij gewild heeft dat zij Moeder van de mensen zou zijn – zelfs van de slechtste mensen, voor hun vergeving en hun eeuwige redding.

« Jezus had klaar en duidelijk in zijn botsingen met de Farizeeën kunnen zeggen : de enige zonde die noch mijn Vader noch ik kunnen vergeven is de zonde die tegen mijn Moeder gericht is. Maar zij konden dat mysterie van de goddelijke Liefde van de Zoon Gods, God zelf, voor zijn menselijke Moeder niet begrijpen. Wij die weten dat een zuivere ziel de tempel van de H. Geest is, de Liefde tussen de Vader en de Zoon, wij beschouwen met innige vreugde het Onbevlekt Hart van Maria, wij houden ervan, wij zoeken op elk moment onze toevlucht in de tederheid en de godsvrucht ervan.

« Jullie begrijpen maar al te goed dat de godslasteraars die La Salette, Lourdes, Fatima... afwijzen, dat die verloren zijn. Want hun hart is in die weigering zo hard als ijs geworden. En het Hart van onze hemelse Vader en van zijn Zoon Jezus Christus is zo hard als ijs geworden bij zulk een belediging Maria aangedaan. Dergelijke mensen zijn als levende doden » (brief aan een oud-parochiaan, 9 mei 1997).

broeder François van Maria ter Engelen

VATICANUM III VOORBEREIDEN

DE WARE KATHOLIEKE HEILIGHEID

IN zijn eerste brief aan de Thessalonicenzen schrijft Sint-Paulus : « **Wat God wil, is uw heiliging** » (1 Th 4, 3). Jezus heeft ons uitgenodigd om volmaakt te zijn zoals onze hemelse Vader volmaakt is (Mt 5, 48).

Deze vervolmaking kan alleen bereikt worden door de omvorming van ons wezen naar de gelijkheid met Christus, door de werking van de H. Geest en de Kerk, in de ontplooiing van de theologale en morele deugden die alle samenkomen in de naastenliefde, liefde tot God en liefde tot de evennaaste.

Zo komen we tot de onvergankelijke waarheid van het *theocentrisme* : alles komt van God en keert tot Hem terug. **Exitus, reditus** : alles komt voort uit de Vader in de H. Drievuldigheid, en uit haar komt alles voort in de schepping volgens de hiërarchie van de wezens, om uiteindelijk tot haar terug te keren volgens de bovennatuurlijke orde en de vervolmaking van de Liefde.

De nieuwe theologie van het Tweede Vaticaans Concilie heeft zichzelf echter een ander systeem van de wereld gemaakt. Alles komt nog wel voort uit God, maar deze transcendente oorsprong en causaliteit worden erg weinig bevestigd, uitgelegd of ontwikkeld in alle consequenties ervan : Voorzienigheid, voorbestemming en genade, goddelijke soevereiniteit en eeuwig oordeel.

Alles komt voort uit God, maar de nieuwe theologie beschrijft al snel de mens als bron van leven, schepper samen met een God die, naar de achtergrond gedrongen, instemt met en helpt bij alles wat de mens kan en wil ondernemen voor zijn eigen glorie ! Alles komt van God, maar uiteindelijk loopt alles uit op de mens, alles verspreidt zich over de aarde en verandert in menselijke waarden. Het heelal komt van God, de Kerk is van Christus, maar de Kerk is er voor de mens en stelt zich ten dienste van de wereld. **Dat is het moderne "horizontalisme" waarvan de echte naam antropocentrisme en cultus van de Mens is.**

Het Derde Vaticaans Concilie zal definitief moeten breken met deze min of meer bedekte vorm van geloofsafval die erin bestaat de mens in de plaats van God te stellen, de abstracte mens, het idool, waarachter het enige levend wezen verborgen zit dat baat kan hebben bij een dergelijke cultus : SATAN. We beleven de derde bekoring van de Kerk in de woestijn, in navolging van Jezus : « **Ik zal u al die macht en de heerlijkheid ervan geven, want mij zijn ze geschonken en ik geef ze aan wie ik wil. Wanneer Gij mij aanbidt, zal dit alles het uwe zijn.** » Na een halve eeuw van haast algemene afdwaling moet de Kerk zichzelf herpakken en aan de Mens, aan de Wereld, aan de Duivel hetzelfde antwoorden als wat

Processie met het beeld van Onze-Lieve-Vrouw van Fatima tijdens een kamp van de CRC in 2011.

haar Hoofd en enige Meester als reactie op de bekoring zei : « **Ga weg, Satan, want er staat geschreven : Ge zult de Heer uw God aanbidden en Hem alleen dienen** » (Mt 4 ; Lc 4).

De Kerk van Vaticanum III zal zich herinneren dat niemand twee meesters kan dienen. God is het Enige Beginsel en dus het Enige Doel van elk schepsel. Alles komt van Hem om terug te keren tot Hem alleen. Door zijn Woord is alles geschapen en door hetzelfde vleesgeworden Woord moet en kan het vrijgekochte schepsel, met Hem en in Hem, terugkeren. Want « **zonder Mij kunt gij niets** », zei Hij. Door de Heilige Geest en binnen de Moederkerk moet iedereen zich bekeren, zich afwenden van zonde en kwaad, om zich te richten op de hemelse goederen. Men moet alles achter zich laten om de éne schat te verwerven, het eeuwig leven. De heiligmakende genade in ons komt niet van de mens en leidt evenmin naar de wereld : ze komt van Christus en leidt de christen binnen in die andere wereld waar God alles in allen zal zijn.

De parels van de door Vaticanum II stuk getrokken halsketting zijn in het slijk van de wereld gerold. Resultaat : duizenden afvalligen, uitgetreden, verdwaalden. Vaticanum III zal zich een nieuwe ketting van heiligheid vervaardigen met het oog op de hemelse glorie, en wel als volgt.

De wereld en heel de mensenfamilie die uit de handen van God kwamen, zijn tegen Hem in opstand gekomen en zijn sindsdien “*ONDERWORPEN AAN DE IJDELHEID*”. Ze gaan hun ondergang tegemoet. Voor de Kerk, als nieuwe schepping van de genade, kan er dus geen sprake van zijn een cultus van de zondige mens in stand te houden en evenmin een dienstbaarheid aan een verloren wereld ! Zij zal daarentegen naar die mensen gaan, in die wereld komen om de arme zondaars één na één aan de wereld te onttrekken en hen te brengen tot haar, de Heilige

Kerk, om hen toe te wijden aan God alleen met het oog op het eeuwig Koninkrijk.

En omdat « **twee liefdes twee Steden hebben gebouwd, de liefde van God tot het misprijzen voor zichzelf toe, en de eigenliefde tot het misprijzen voor God toe** », is er een onverenigbaarheid, is er een wederzijdse kruisiging : van Christus door de wereld en van de wereld door Christus, van het vlees door de geest en van de Geest door het vlees dat rebelleert tegen deze overheersing. De heiligheid ligt in die tweevoudige kruisiging die de Kerk predikt volgens het woord van de H. Paulus : « **Ik ben gekruisigd voor de wereld en de wereld is gekruisigd voor mij** » (Ga 6).

Men moet zijn leven verliezen om het te winnen... *Gaudium et spes* hier op aarde ? *Luctus et angor* in de eeuwigheid ! *Luctus et angor* in deze slechte wereld, *Pax et Bonum* in de andere wereld, de enige die altijd blijft bestaan ! Alles achterlaten om alles te ontvangen uit de hand van Christus, in honderdvoud in deze wereld en het eeuwig Leven in de andere : zo is de wet en zo luiden de Zaligheden !

Het Derde Vaticaans Concilie zal wel degelijk een Contrareformatie moeten doorvoeren, omdat men de omgekeerde weg moet gaan : **niet langer van God naar de Mens en van de Mens naar de Wereld, maar van de menselijke wereld naar Christus, en van de Kerk van Christus naar God**. Vaticanum III moet terug de helling opgaan en de christenen uit de afgrond sleuren waarin de dwaasheid van het jongste concilie hen gestort heeft. Men moet terugkeren naar de liefde tot God en de verering van God, de heiligheid van de religieuze staat in ere herstellen, voor allen terug de weg naar de redding openen, aan de christenen opnieuw het verlangen naar het eeuwig Leven geven door de genade van Jezus en de tussenkomst van Maria altijd Maagd, Moeder van God en onze Moeder.

HOOFDSTUK I : DE WEG VAN DE VOLMAAKTHEID

Eenmaal de orde in de hiërarchie van de rechtsbevoegdheid hersteld is – aan het hoofd de Paus, vervolgens de bisschoppen aan hem onderworpen en hun priesters, dan de gelovigen – zal men de orde van de heiligheid moeten herstellen in haar twee hoedanigheden, een zichtbare en een onzichtbare. De onzichtbare hiërarchie van de heiligheid zal pas onthuld worden bij het Laatste Oordeel. De liefde is hiervan de enige regel. Vaticanum III zal verkondigen dat de ongelijke volmaaktheid van de heiligen die is van hun liefde tot God, opperste wet van de christelijke volmaaktheid. De andere hiërarchie van heiligheid, zichtbaar en canoniek, is die van de verschillende levensstaten, die min of meer volmaakt zijn naargelang ze een hulp of een obstakel vormen voor de volmaaktheid van de liefde. Aan de

top staat het bisschoppelijk ambt, dat een volmaakt leven impliceert ; vervolgens de religieuze staat, die zelf zijn eigen graden kent ; dan het seculiere leven, in een onbegrensde verscheidenheid aan vormen die op ongelijke wijze de naastenliefde bevorderen.

DE REDDING IS NOODZAKELIJK VOOR IEDEREEN

Vaticanum III zal verkondigen dat allen geroepen zijn tot heiligheid, maar het zal in alle voorzichtigheid en wijsheid, volgens Christus, verduidelijken dat weinigen uitverkoren zijn. Omdat « *het Rijk der Hemelen onderhevig is aan geweld en dat enkel de geweldenaars zich er meester van maken* ». Bijgevolg zal het toekomstig concilie zomaar niet aan iedereen de heiligheid toekennen, in gelijk welke levensstaat, om het even waar en hoe – want dan zou het blind

zijn voor de realiteit van het aardse leven en voor de boosaardigheid van de mensen, en liegen over het Evangelie. Daarom zal Vaticanum III alle zonen van de Kerk, van de eerste tot de laatste, met de eeuwige verdoeming bedreigen als zij zich niet afkeren van de werken van de dood maar zich overgeven aan de wet van het vlees, aan de tirannie van de wereld en aan de duivel. Het zal hen als een absolute plicht voorhouden zich daarvan te bekeren om zich te hechten aan God, in het spoor van de Geboden en de Sacramenten, in onderwerping aan de Wet van God door de genade van Christus.

Terug aanknopend met de grote traditie van naastenliefde van de vroegere concilies zal Vaticanum III alle laagheden en ongeregelheden van de huidige wereld veroordelen en de nodige wetten en maatregelen voorschrijven voor de uitzuivering van de maatschappij, om de massa te redden. Dat is de hervorming "*in capite et in membris*", die gebruikelijk is binnen de Kerk : hervorming in de Paus en zijn Curie, in de geestelijkheid en onder de gelovigen...

DE VOLMAAKTHEID WORDT AANGEBODEN AAN WIE DAPPER IS

Christus en zijn Kerk houden niet voor ogen wat minimaal vereist is om te ontsnappen aan het vuur van de hel. Ze hebben voor allen de heiligheid gewild en hebben deze aan allen gepredikt. Niet door de menselijke middelmatigheid naar de mond te praten en de waarde van de evangelische volmaaktheid te verminderen, maar door de middelen tot heiligheid aan te duiden en in te stellen, net als de levensstaten die het meest geschikt zijn om er toe te komen. Meer bepaald gaat het hier om de religieuze levensstaat, die wezenlijk gedefinieerd wordt door de beoefening van de evangelische raadgevingen van armoede, zuiverheid en gehoorzaamheid.

Deze meer volmaakte weg is maar lovenswaardig in een geestelijk perspectief van zelfverzaking en misprijzen voor de wereld. Het toekomstige concilie zal de gelovigen en de priesters uitnodigen om afstand te doen van het seculiere leven, als ze hieraan niet gebonden zijn door onverbreekbare banden, om zich enkel te wijden aan de aanbidding van de Vader, aan de liturgische handeling van de Kerk door Christus, aan de dienst van de naastenliefde in de Heilige Geest. Vaticanum III zal het unieke van het goddelijk gebod van de Liefde afkondigen en zal de "plichten" afwijzen die de menselijke hoogmoed en de doortraptheid van de duivel eraan toegevoegd hebben tijdens Vaticanum II : de cultus van de Mens en van zijn rechten, de ontplooiing van zijn aspiraties en zijn cultuur, het zoeken naar zijn welzijn en de dienst aan de wereld, de opbouw van een rechtvaardige, vrije en gelukkige Stad...

Na de zichtbare hiërarchie van de heiligheid krachtig hersteld te hebben, zal de dienstbare Kerk

aan alle goede christenen die verbintenissen hebben aangegaan in het seculiere leven, talrijke middelen voorstellen om deel te nemen, zelfs in hun onvolmaakte staat, aan een aantal elementen van het gewijde leven, in alles waarin deze verenigbaar zijn met hun aardse verplichtingen. Op die wijze zal iedereen zijn leven lang in het spoor van de volmaaktheid kunnen lopen, tot aan de volbrenging van het offer en de gelukzalige verrijzenis.

HET HERSTEL VAN DE GEESTELIJKE STAAT

Zijn valse lofzang op de Mens en de tegenwoordige Wereld leidde ertoe dat Vaticanum II de religieuze stand devalueerde : de geestelijke staat werd een soort van « eschatologisch teken », een voorafbeelding van de toekomstige wereld... Zo werd het de religieuzen vergeven dat zij eigenlijk niet meer van de partij waren, niet meer meeliepen in de koers. Een eigenaardig ras, een bizarre mensensoort – maar de metafoor van een andere, toekomstige wereld !

Vaticanum III daarentegen zal van de religieuzen opnieuw de modellen en de gidsen van de tegenwoordige wereld maken. Het zal bevestigen dat in het godgewijde leven de ultieme oplossing ligt voor alle moeilijkheden en de remedie voor alle geestelijke ziekten van de huidige tijd. Want de soevereine wet van elke volmaaktheid is eerst God te dienen en van Hem al het noodzakelijke te verwachten...

Deze grondstelling zal zin geven aan het noodzakelijk herstel van de religieuze instituten. De dringende zorg van Vaticanum III zal er vooreerst in bestaan ze alle te hervormen, dat wil zeggen er door een zeer noodzakelijke "*contra-reformatie*" een terugkeer te bewerken naar de morele orde en naar de volmaaktheid van de regels die door de zeggende hervorming van Vaticanum II bedorven zijn. Dit herstel zal, uiteraard, niet gewoon een terugkeer zijn naar de vormen uit het verleden, naar de gebruiken en gewoontes van weleer. De restauratie zal vergezeld gaan van een vernieuwing, waardoor de religieuze instituten zich aanpassen aan de nieuwe omstandigheden van het leven. Zich praktisch, materieel aanpassen, dat is onvermijdelijk en gebeurt spontaan. **Maar niet om zich te schikken naar de wereld !** Men past zich aan om zich geestelijk te kunnen hoeden voor die wereld !

Reeds lang geleden heeft Jezus dit onderwezen. Wat verrot is, wat de mens bezoedelt, dat is niet wat hij eet maar wat hij uitbraakt, dat is niet wat hij aanraakt maar zijn aanraking zelf, dat is niet de geschapen wereld maar de ijdele blik die de menszondaar op deze wereld werpt en de vorm die hij de wereld oplegt volgens zijn hartstochten. Vaticanum II heeft de Kerk willen aanpassen aan de wereld, ondanks het verbod van de Apostel (Rm 12, 2), er de geest van willen overnemen en niet alleen de me-

chanismen, er de ambities van bewonderd en niet alleen zijn vooruitgang, en in vuur en vlam willen staan voor al zijn passies. Niet het veranderen van kloosterhabijt is erg, wel dit habijt vol verlangen willen uitwisselen tegen een werelds kledingstuk.

Vaticanium III zal naar de moderne wereld kijken, maar om er soeverein over te oordelen in de naam van Christus, volgens het Evangelie. Zonder schroom, zonder vrees. De kloosterordes zullen uitgenodigd en bijgestaan worden om de noodwendigheden en de gebruiken van het moderne leven te beoordelen naar de maatstaven van de geest van hun stichters en hun Regels. Het tegenovergestelde dus van wat al vijftig jaar gebeurt en wat de wereldwijde ineenslorting veroorzaakt heeft ! In plaats van de dwaze geestdrift voor de *gadgets* van de westerse consumptiemaatschappij en het zinsbedrog van de oosterse godsdienstigheid, zal Vaticanum III de religieuzen bezielen met de liefde voor hun tradities, grote en kleine, voor hun gebruiken en gewoonten. Doorheen kleine maar zichtbare dingen openbaart en handhaaft zich de geest van de stichtingen, die niets te maken heeft met de geest van de moderne wereld !

Er zal niet langer hypocriet gesproken worden over « terugkeer naar de bronnen », zoals al degenen doen die de huidige Regel opgeven, alsof hun voorgangers de primitieve Regel verraden en verloren hadden. Vaticanum III zal spreken over trouw aan de ononderbroken Traditie, die van gisteren zowel als die van eergisteren, geen slaafse of juridische trouw maar trouw die bemint, die nederig, vriendschappelijk, vol bewondering is, in één woord : toegewijd.

Het Concilie zal tenslotte moeten werken aan de heropstanding van de derde orden en congregaties, waardoor de gelovigen zelf toegang konden krijgen tot de godsdienstige volmaaktheid van hun staat. Al die instellingen werden sinds Vaticanum II afgeschaft omwille van de dwaze verheerlijking van het lekenapostolaat en zijn wereldlijk engagement, dat beschouwd werd als een vorm van priesterschap en een superieure godsdienst ! De volmaaktheid van het religieuze leven zal heel de christenheid opnieuw doordringen van een opwaartse beweging, waarvan de vrucht het honderdvoudige aan geestelijke goederen in deze wereld zal zijn en het eeuwig leven voor de massa's trouwe gelovigen.

HOOFDSTUK II : DE HEMEL IS HEEL DICHTBIJ !

Vaticanium II heeft gesproken over de Hemel, de heiligen en de Maagd Maria in de hoofdstukken 7 en 8 van *LUMEN GENTIUM*, met een overvloed aan woorden en bijbelse citaten. En toch... Al deze plechtige uiteenzettingen zijn dode letter gebleven. Het verlangen naar de hemelse dingen, de verering van de heiligen, de devotie tot de Heilige Maagd Maria zijn sindsdien overal verstikt. Ze zijn helemaal verdwenen uit de milieus waar de postconciulaire geest het meest hartstochtelijk aanwezig is.

De reden hiervoor is eenvoudig en ligt voor de hand. **Tussen de katholieke gelovige en de Hemel hebben de nieuwe apostelen en leraren van de wereldse Kerk een erg zichtbare godheid geplaatst, de Mens, en een voorbereidende etappe, de Mensenstad van morgen...** Deze idolen werden door Vaticanum II en Paulus VI voorgesteld als bemiddelaars. Men zou van de schitterende socialistische Stad overgaan naar het eeuwig Koninkrijk en van de Liefde tot de Mens naar de hemelse aanschouwing van God. De cultus van de Mens leek het moderne antwoord op de cultus van de heiligen, de apotheose van de eeuwige Vrouw volgde de devotie tot de Maagdelijke Moeder van God op, en de dienst aan de wereld van de mensen kwam in de plaats van het kerkelijk dienstwerk.

Maar de retoriek van de nieuwlichters kon niet lang de onverbiddelijke waarheid verborgen houden : er is een absolute tegenspraak tussen deze

twee werelden die het Concilie voor ons probeerde te integreren. **De nieuwe godsdienst leidt naar andere goden en naar kunstmatige paradijzen die de gelovigen verwijderen en een afkeer doen krijgen van de ware God, van zijn Onbevleete Moeder, van de heiligen en de engelen die hun hemelse hofhouding vormen.** Dit is de reden waarom de lofspraak van Vaticanum II over deze hemelse schatten bij niemand eerlijk en overtuigend overkomt.

Vaticanium III daarentegen, dat zijn blik niet gefixeerd gehouden heeft op de wereld die moest opgebouwd worden en dat zijn handen niet bevuild heeft aan de cultus van de Mens, zal door geen enkel obstakel gehinderd worden om zijn blik en zijn handen ten Hemel te heffen. De ganse Kerk die de leer van het toekomstig concilie zal volgen, zal zich niet meer verwijderd voelen maar integendeel heel nabij weten bij de Hemel en de uitverkorenen. Wanneer hun herders hen weggetrokken hebben uit de wereld en afgewend van de dwaze hoogmoed voor zichzelf altaars op te richten, zullen de christenen de algemene geest van de Kerk van alle tijden terugvinden : de Hemel is daar, heel dicht bij ons, een toegang ernaartoe is opengemaakt en de Kerk voert er ons bij de hand heen. Het volstaat het bruidskleed van de naastenliefde aan te trekken. Het eeuwig leven is begonnen. *Amen, Hosanna, Alleluia !*

abbé Georges de Nantes en broeder Bruno van Jezus

« ¡VIVA CRISTO REY ! »

DE TRAGEDIE VAN DE MEXICAANSE CRISTEROS

Wie kent de geschiedenis van de Cristeros, de strijders voor Christus Koning, die in de jaren 1926-1929 een strijd op leven en dood uitvochten tegen de Mexicaanse regering toen die het katholicisme wou uitroeien? Niemand. En daar is een reden voor. « De archieven over de Cristeros waren gedurende vijftig jaar verzegeld. Niet alleen de archieven in Mexico-stad, maar ook die in het Vaticaan. Volledige en halsstarrige stilte » (abbé de Nantes in een conferentie uit 1973). Over deze Boerenkrijg in volle twintigste eeuw wou men liefst zo weinig mogelijk kwijt. De politici hadden bloed aan hun handen, maar ook de katholieke hiërarchie had in de dramatische afloop geen fraaie rol gespeeld...

HET wedervaren van de Cristeros werd voor het eerst in zijn volle draagwijdte aan het westerse publiek bekend gemaakt door de Frans-Mexicaanse historicus Jean Meyer. In 1973-1975 verscheen in Mexico-stad zijn "magnum opus" *LA CRISTIADA* (3 volumes, in het totaal bijna 1200 bladzijden). Meyer had gedurende zeven jaar gedetailleerd onderzoek gedaan, hij had honderden getuigen die nog in leven waren ondervraagd en voor 180 uur interviews opgenomen. In Parijs publiceerde hij twee beknoptere werken in het Frans: *Apocalypse et Révolution au Mexique. La guerre des Cristeros* (1974) en *La Christiade. L'Église, l'État et le peuple dans la Révolution mexicaine, 1926-1929* (1975).

Dat betekent niet dat er tevoren helemaal niets over de Cristeros verschenen is. Zo zagen in België enkele boeken het licht in 1928, op het hoogtepunt van de strijd; maar over de vreselijke afloop spreken zij niet – wou ook bij ons niemand spreken.

« De weigering van zowel de Staat als de Kerk om de archieven te laten inkijken maakte mij argwanend », schreef Meyer in *Apocalypse* (p. 24). « Ik had het vermoeden dat er een lijk in de kast stak. » En verderop: « Het is een merkwaardige samenloop van omstandigheden dat zowel de Kerk als de Staat er zo op gebrand zijn om een gemeenschappelijke officiële versie van de feiten te presenteren. Een officiële versie die echter verminkt is... Want er is een afwezige: het volk dat de wa-

De vlag die de Cristeros met zich meedroegen, met de afbeelding van Onze-Lieve-Vrouw van Guadalupe, patrones van Mexico, en de strijdkreet "¡Viva Cristo Rey!"

pens opnam en gedurende drie jaar stand hield tegen alle administratieve, economische en militaire krachten van het regime. »

TWEE GEDUCHTE MACHTEN

Mexico was drie eeuwen lang een Spaanse kolonie. In het spoor van Cortez, en op zijn dringende vraag, trokken ontelbare missionarissen naar het veroverde land – de allereerste apostelen waren overigens Vlaamse franciscanen – om het te kerstenen en te beschaven. « Sinds de tweede helft van de 16de eeuw tot aan het eind van de 18de eeuw was Nieuw-Spanje een stabiele, vredelievende en welvarende samenleving », zoals zelfs tegenstanders van de kolonisatie moeten erkennen (Octavio Paz, inleiding op Jacques Lafaye, *Quetzalcóatl et Guadalupe. La formation de la conscience nationale au Mexique*, Gallimard 1974).

In 1810 brak een opstand uit tegen de Spaanse kroon die leidde tot de uitroeping van een onafhankelijke staat.

De nieuwe staat wou zeer bewust breken met het verleden, heel concreet: met het katholicisme van de kolonistoren, dat de ziel van het land uitmaakte. « Een dodelijke breuk », schrijft broeder Bruno in zijn magistrale studie over Onze-Lieve-Vrouw van Guadalupe, patrones van Mexico (CRC nr. 157, september 1980, suppl. p. 35).

« De Verenigde Staten van Mexico werden gesticht door vrijmetselaars. De vrijmetselarij kwam

het land binnen in het eerste decennium van de negentiende eeuw, blijkbaar door toedoen van Joel R. Pinsett, gevolmachtigd minister van de VS-regering in Mexico » (Carlos Antonio Martinez, www.calodges.org). De eerste Mexicaanse loge was de *Arquitectura moral*, gesticht in 1806.

Daarmee is het meteen duidelijk welke twee geduchte machten aan de wieg van het onafhankelijke Mexico gestaan hebben : de vrijmetselarij en de Verenigde Staten van Amerika.

Benito Juárez (1806-1872), Mexico's "vader des vaderlands", was een arme Indiaan die door een dorpspastoor werd grootgebracht maar op het seminarie aan zijn geloof verzaakte en logebroeder werd. Met de hulp van de Amerikanen, die hem massaal van wapens voorzagen, maakte hij een eind aan het kortstondig keizerschap van de Habsburger Maximiliaan I van Mexico (1864-1867), waarna Juárez met zijn beruchte *Reforma* vorm gaf aan de antiklerikale republiek : scheiding van Kerk en staat (waardoor de katholieke godsdienst geen staatsgodsdienst meer was), afschaffing van kerkelijke feestdagen, opvoeding en huwelijk in handen van de overheid.

Zijn opvolger Porfirio Díaz was president van 1876 tot 1911 en regeerde als een dictator die Mexico stabiliteit en economische vooruitgang schonk. Maar ook hij handhaafde de antiklerikale wetten, al streefde hij naar een *modus vivendi* met de Kerk. In 1910 brak de revolutie uit : Porfirio Díaz werd verdreven en de nieuwe machthebbers trokken voluit de anti-godsdienstige kaart. Uit deze periode stamt de ongeloflijke situatie dat een land met een nagenoeg uitsluitend Rooms-katholieke bevolking (95 % !) geregeerd wordt door een kleine klik fanatieke vrijmetselaars, verenigd in de *Partido Revolucionario Institucional*.

EEN GENADELOZE KERKVERVOLGING

In 1917 verscherpte de vrijmetselarij haar antiklerikaal beleid door de afkondiging van de grondwet van Querétaro : verbanning van de godsdienst uit alle scholen (art. 5), verbod op het dragen van priesterkledij buiten de kerkgebouwen (art. 24), overdracht van alle onroerende goederen van de Kerk aan de staat (art. 27), vaststelling van het maximale aantal geestelijken per provincie door de burgerlijke overheid (art. 130), enz. De zgn. « scheiding van Kerk en staat » kwam neer op een nooit geziene bemoeienis van de staat met de kleinste details van het kerkelijk leven...

De strikte toepassing van de grondwet werd enige jaren uitgesteld, omdat de toenmalige machthebbers op hun hoede waren voor de reactie van de Kerk, die de constitutie onmiddellijk veroordeeld had. Maar dat veranderde toen in 1924 Plutarco Elías Calles aan de macht kwam. De nieuwe president spiegelde zich aan de bolsjewistische revolutie in

Rusland en nam zich voor het « godsdienstig bijgeloof » met wortel en tak uit te roeien.

Begin 1926 gaf hij het sein tot een genadeloze kerkvervolging : « Onmiddellijk werd een begin gemaakt met de uitdrijving van buitenlandse priesters, de ontbinding van religieuze communauteiten, de sluiting van scholen die niet alle waarborgen van laïciteit gaven vereist door de letter en de geest van de nieuwe wetgeving, de beperking van het aantal Mexicaanse priesters die hun dienstwerk in een bepaalde stad of streek mochten vervullen, het verbod op godsdienstonderwijs op school en religieuze propaganda via de pers, de inbeslagname van de godshuizen en alle goederen van de Kerk » (*La tragédie mexicaine. Jusqu'au Sang...*, Leuven 1928, p. 9).

De bisschoppen protesteerden met klem. In maart 1926 richtte Paus Pius XI een brief aan de katholieken van Mexico, waarin hij alle katholieke groeperingen vroeg zich eendrachtig te verenigen, *zonder daarbij echter aan politiek te doen*.

Maar Calles was niet onder de indruk. Op 5 april verklaarde hij in het parlement : « *Wij moeten vandaag een verschrikkelijke strijd voeren tegen het verleden, een strijd tegen zaken die nu, naar wij hopen, voor altijd van de aarde zullen verdwijnen. Het is onvoorstelbaar dat er in dit land nog reactionairen zijn die het voor mogelijk houden in onze tijd van grote sociale omwentelingen nog de banieren van de godsdienst te ontplooiën. De regering is evenwel vastbesloten haar programma volledig door te voeren !* »

Aan de Kerk werd zelfs geen schijn van vrijheid meer gelaten. Zij werd beroofd van alles : haar priesters, haar scholen, haar kerken, haar bezittingen, haar invloed, haar rechten. Om de *enemigo eterno*, de « eeuwige vijand », de doodsteek te geven probeerde de vrijmetselaarsbende een van Rome afgescheurde nationale staatskerk op te richten. Een zekere Perez, een verlopen priester, werd tot "patriarch van de Mexicaans-katholieke Kerk" uitgeroepen. Maar de bevolking keerde de *rode kerk* eensgezind de rug toe, en het initiatief liep uit op een totale mislukking.

Woedend vaardigde de regering op 21 juni nieuwe vervolgingswetten uit : op elke vorm van kritiek op de overheid door geestelijken stond voortaan gevangenisstraf, « te verzwaren in geval van verzet tegen de regering ». Ten aanzien van de plaatselijke gezagsdragers, die in veel gevallen de vervolging niet geneegen waren, bepaalde de wet : « Iedere verdraagzaamheid wordt als medeplichtigheid beschouwd. » De bedoeling was duidelijk : de katholieke clerus werd vogelvrij verklaard.

DE KATHOLIEKE REACTIE

De nieuwe wetgeving zou in voege treden op 31 juli 1926. Het stond als een paal boven water dat zij zou leiden tot de volkomen vernietiging van de Kerk in het Midden-Amerikaanse land.

De katholieke lekgroeperingen van het land, verenigd in de *Liga voor de verdediging van het geloof*, riepen op 14 juli in een manifest op tot een economische boycot van de regering. De Mexicaanse katholieken stopten van de ene dag op de andere met het nemen van de trein, de boot of de diligence. De huismoeders annuleerden alle aankopen die niet absoluut levensnoodzakelijk waren. De mannen hielden op met roken en kochten geen kranten meer. Niemand ging nog naar theater, cinema of corrida. Op enkele dagen tijd werden 7 miljoen peso's weggehaald van de *Banco del Estado*. De boycot was een groot succes en bracht de staat een mokerslag toe. Calles werd er echter alleen maar onverbiddelijker door en gelastte de arrestatie van de leiders van de Liga, die daarop ondergronds moest gaan.

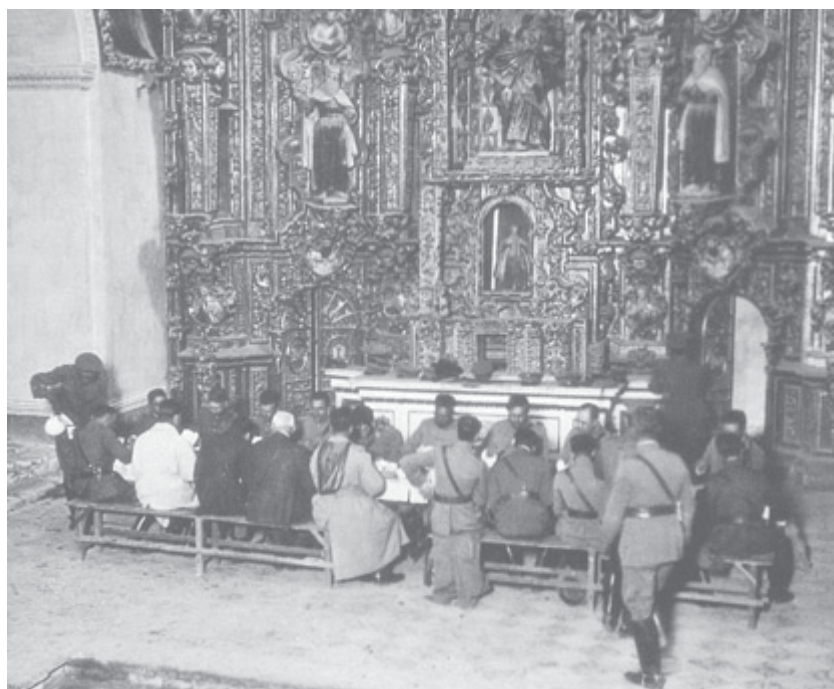
De vrijmetselaarskliek van Mexico. In het midden, met snor: Plutarco Elías Calles, president van 1924 tot 1928, kerkvervolger en stichter van de *Partido Nacional Revolucionario*, de partij van de loge die het katholieke land in een ijzeren greep hield tot het eind van de twintigste eeuw.

Op 24 juli namen de bisschoppen van Mexico een ingrijpende beslissing die insloeg als een bom :

« De voorwaarden die ons door die wetten worden opgelegd, maken de uitoefening van de eredienst voortaan onmogelijk. Na Z.H. de Paus geraadpleegd te hebben en na zijn goedkeuring en zijn zegen ontvangen te hebben, bevelen wij dat vanaf 31 juli eerstkomend, en tot intrekking van deze verordening, elke openbare godsdienstige bediening of plichtigheid die de medewerking van een priester vereist, in al de kerken van de republiek geschorst wordt. De kerken zullen niet gesloten worden, de

gelovigen zullen er ook in het vervolg kunnen gaan bidden. Maar de priesters die gelast waren met de bediening ervan zullen zich moeten terugtrekken. Wij vertrouwen de kerken aan de hoede van de gelovigen toe ; zij zullen, wij zijn ervan overtuigd, met de grootste zorg waken over de heiligdommen die ze van hun voorvaderen geërfd hebben... »

Ogenblikkelijk kwam een geweldige beweging over het land. « In de laatste dagen vóór de inwerktreding van de schorsing van de publieke eredienst bestormde het volk overal de kerken om voor het laatst de heilige sacramenten te ontvangen. In de kathedrale

Een banket van hoge officieren onder leiding van generaal Amaro in de kerk van San Joaquin in Mexico-stad, 1926. De legertop schrok in zijn godsdiensthaat niet terug voor de meest aanstootgevende profanaties.

kerk van Mexico alleen al werd in de julimaand aan honderdduizend personen het H. Vormsel toegediend. Indrukwekkend was de laatste bedevaart naar het geliefde heiligdom van Onze-Lieve-Vrouw van Guadalupe, op 25 juli : het was een biddende en wenende stoet van honderdduizend personen, rijken en armen, die blootsvoets voorttrokken om voor de troon van de Madonna kracht af te smecken voor de komende strijd » (P. J. Moonen, *Mexico, het land der tegenstellingen*, 1928, pp. 86-87).

De suspensie was vanuit katholiek oogpunt perfect verdedigbaar. De regering stelde onmogelijke voorwaarden aan de voortzetting van de publieke cultus ? Dan zou de Mexicaanse Kerk nog enkel celebreren in privé-kerken. Maar de hiërarchie nam aansluitend een tweede beslissing, waarbij men wél grote vraagtekens kan plaatsen : **ze gaf de plattelandspastoors de opdracht om**

in de grote steden een schuilplaats te komen zoeken. Nagenoeg al deze geestelijken gehoorzaamden, met de dood in het hart, want daardoor moesten zij hun kudde achterlaten. « De Mexicaanse priesters, van wie velen vooraan in de twintig zijn en die bereid zijn tot alle mogelijke offers, buigen voor de gemakkelijksoplossing van het episcopaat » (H. Kéraly, *Les Cristeros*, 1986, p. 40). Slechts een honderdtal priesters (op een totaal van 3500) negeerde de eis van de bisschoppen en bleef ter plaatse. Ze zouden hun leven geven aan de zijde van de Cristeros, van wie de grote meerderheid zonder de hulp van de sacramenten de strijd zou moeten aangaan.

TERREUR

Al in april waren 6 van de 36 bisschoppen van Mexico op de trein naar de Verenigde Staten gezet. Zij die achterbleven, verkeerden in de waan dat zij een compromis met de autoriteiten zouden kunnen sluiten. Een dwaze illusie. Calles riep hen op 20 augustus naar het presidentieel paleis: « *Mijn regering zal geen enkele stap achteruit zetten! De wetten zullen in al hun gestrengheid toegepast worden!* » Kort daarop werden de resterende bisschoppen het land uitgewezen; enkelen doken onder.

Toen de hiërarchie uitgeschakeld was, kon de jacht op de geestelijkheid beginnen. Zij werd door Calles in handen gegeven van het leger, waarvan de officieren gerecruteerd waren uit dezelfde kleine sekte van godsdiensthaters waaruit de politieke leiders voortkwamen. Eén voorbeeld volstaat om die haat te illustreren: toen generaal Ortiz hoorde dat een van zijn soldaten betrappt was op het dragen van een medaille van de H. Maagd van Guadalupe, liet hij hem op staande voet fusilleren.

Vanaf het begin sloeg het leger de weg van de terreur in. Zowat overal drongen officieren te paard de kerken binnen om er de grofste profanaties te begaan. Men hield banketten waarbij de geconsacreerde hosties in koppen koffie werden gedoopt. Er werd gedanst met de heiligenbeelden. Het leger bestookte de godshuizen met zware artillerie. Religieuzen werden willekeurig aangehouden en opgesloten. Van op de preekstoel van de kerk van San Joaquin in Mexico-stad riep generaal Amaro de voltallige legertop op om Mexico te « de-fanatiseren »: « *De katholieke, apostolische en Roomse Kerk is de voornaamste oorzaak van alle rampen die Mexico getroffen hebben sedert de Spaanse verovering... De katholieke clerus is daarin de aanstoker en het machtigste instrument geweest omwille van zijn grote materiële inkomsten en zijn absolute vereenzelviging met alle vijanden van de Revolutie* » (aangehaald in J. Meyer, *La Christiade*, Parijs 1975).

De executie van pastoor Francisco Vera, doodgeschoten in zijn priester-gewaden omdat hij het gewaagd had de H. Mis op te dragen. Jalisco, 1927.

De Revolutie heeft de oorlog verklaard aan het Geloof, en dus vallen ook de eerste martelaren.

In het dorp Yalisquillo dringt de afgevaardigde van de regering met enkele gewapende mannen de kerk binnen tijdens de Mis. « *De mis is verboden, we komen de kerk verzegelen!* » Zij lopen naar het altaar, duwen de pastoor omver en schieten hem dood. De verontwaardigde parochianen werpen zich op de indringers, de regeringsfunctionaris wordt dodelijk verwond. Een paar dagen later rijdt een detachement soldaten het dorp in. Negen mannen, willekeurig uitgekozen, worden als represaille opgehangen aan een boom tegenover de kerk.

In Guadalajara forceert een regiment militairen, met de bajonet op het geweer, de deuren van de kerk van Onze-Lieve-Vrouw van Guadalupe, waar zich een grote menigte gelovigen verzameld heeft. De soldaten worden teruggedreven. Na middernacht arriveert een overmacht aan federale troepen, die het vuur openen op iedereen die beweegt. Er vallen 54 doden. In razernij schieten de soldaten tenslotte hun geweren leeg op de beelden en de kruisen in de kerk.

Dergelijke taferelen spelen zich overal in Mexico af. « Het leger van Lucifer », zoals de Mexicanen het noemen, trekt een spoor van moord en vernietiging door het land, zoals in de 18de eeuw de « *colonnes infernales* » van de Franse Revolutie dat in de Vendée deden.

EEN APOCALYPTISCHE STRIJD

Na het gedwongen vertrek van de plattelands-pastoors volgen de gelovigen het woord van de bisschoppen letterlijk op: ze bewaken de kerken die ze van hun voorvaderen geërfd hebben.

In het begin doen deze bewakers dat zonder enig wapen, met de blote handen. Her en der nemen militairen van het regeringsleger hen gevangen en fusilleren hen op het kerkhof. Wanneer het aantal

ongewapende martelaren oploopt, begint de actieve weerstand zich te organiseren.

In Santiago Bayacora (Durango) worden de federale functionarissen die de kerk in beslag willen nemen met stenen bekogeld en verdreven. Tweehonderd boeren, gewapend met oude geweren, wachten de wraak van het regeringsleger niet af maar trekken de vijand tegemoet. Voor het eerst weergalmt de kreet die de verdedigers van het geloof zich eigen zullen maken: *¡Viva Cristo Rey!* In de daaropvolgende schermutseling lijden de soldaten van Calles een verpletterende nederlaag; lijken, wapens en munitie blijven op het strijdtoneel achter. Twee uur later wordt een tweede colonne op dezelfde manier in de pan gehakt.

« *Cristoreyos* » : dat is de minachtende benaming die de regering aan de opstandelingen geeft. Zij zullen deze scheldnaam als een eretitel dragen: Cristeros, soldaten van Christus Koning.

In San Juan de los Lagos (Jalisco) bedreigen federale troepen de bedevaarders die deelnemen aan de feestdag van « Onze-Lieve-Vrouw van de meren ». De bevelvoerende officier laat vier gelovigen neerschieten die weigeren de afbeeldingen van de heilige patrones te verwijderen, maar wordt daarop zelf gedood door een boer. Nadat het dorp de dag daarop door het leger met de grond gelijk gemaakt is, kiezen veertig landbouwers in hun schoot een leider van de opstand. Twee maanden later zijn ze

met vierhonderd en worden ze gezegend door een cristero-pastoor.

Overall is de gewapende opstand het antwoord op de agressie tegen de godsdienst. In een eerste fase gaat het nog om ongecoördineerde acties, maar dat zal snel veranderen.

In de eerste dagen van het jaar 1927 begint een clandestien manifest in Mexico te circuleren. Het draagt de titel « *A la Nación* » en gaat uit van de *Nationale Regering voor de Bevrijding* :

« *Een monsterlijk regime streeft naar de geplande en systematische vernietiging van de Mexicaanse natie... Het heilig en onverjaarbaar recht op verdediging: dat is de basis van deze beweging... Mexico heeft de plicht zichzelf te redden van zijn tirannen, en daarvoor is het noodzakelijk hen omver te werpen... Het gaat niet om een revolutie, maar om een gecoördineerde beweging van alle levende krachten om hen te doen opstaan tegen de Revolutie...* » (*La tragédie mexicaine*, pp. 95-96).

Het manifest heeft een geweldige weerklank. Een heel land staat op om zijn onderdrukkers te verdrijven. « De Cristeros, die uitstekende ruiters zijn en geduchte, goed getrainde jagers, nemen de gewoonte aan om zich indien nodig snel uit de voeten te maken in het gebergte, waarvan ze sinds hun kindertijd elk verborgen hoekje kennen. Ze zijn dan ook vaak onoverwinnelijk op hun eigen terrein » (Hugues Kéraly, *op. cit.*, p. 79).

Heel Mexico in rep in roer : opstanden en gewapende confrontaties tussen het federale leger en de Cristeros, begin 1928.

Cristeros tijdens een mis opgedragen in de openlucht. Vaak moesten de « libertadores de Cristo Rey » ten aanval trekken zonder de kans gehad te hebben de sacramenten te ontvangen. Staat Jalisco, maart 1929.

Het regeringsleger maakt een zware inschattingsfout door de rebellie te minimaliseren: « *Het zal eerder een jacht dan een militaire campagne zijn* », verklaart generaal Ferreira aan zijn troepen wanneer hij oprukt naar het noordwesten. Maar eind januari controleren duizend tweehonderd Cristeros nagenoeg de hele staat Durango.

De soldaten van Christus laten op de aloude nationale vlaggen de beeltenis van het Heilig Hart of van de Maagd van Guadalupe aanbrengen. Het regeringsleger kiest voor rode vanen, geïnspireerd door de bolsjewistische revolutie, of zwarte waarop gekruiste beenderen geschilderd zijn: dood aan de godsdienst! De Cristeros trekken ten aanval bij het zingen van het *Magnificat* of het *Christus vincit*. De federalen brullen *¡Viva el Demonio!* En wanneer zij een cristero-dorp naderen, schetteren de trompetten het *El degüello*, « De slachting », om duidelijk te maken dat zij geen gevangenen zullen maken.

Mexico is het toneel van een apocalyptische strijd tussen Christus en Satan.

« De Cristeros bidden en zingen tot laat in de nacht. Op hun knieën bidden ze gezamenlijk het rozenhoedje, en tussen de tientjes in heffen ze de lauden aan. De strijders vragen de zegen alvorens te vertrekken, hun leiders nodigen hen uit tot waarachtig berouw vóór het gevecht. Ze stormen naar voren terwijl ze psalmen zingen en roepen: *Viva Cristo Rey! Viva la Virgen de Guadalupe!* » (J. Meyer, *La Christiade*).

GENERAALS VOOR DE CRISTIADA

De Cristeros weten niets af van oorlogsvoering. Tegenover hen staat een regeringsleger dat getraind

is en over een hiërarchie beschikt. Al vlug wordt duidelijk dat de opstand onderlegde militaire leiders nodig heeft. Maar in een land waar de volledige legerleiding zo openlijk antiklerikaal is, is het wantrouwen van de katholieke bevolking tegenover militaire leiders groot. De Cristeros accepteren enkel commandanten die een onbetwistbaar moreel gezag hebben en een voorbeeld zijn op het gebied van geloof.

De taal die deze leiders spreken getuigt van hun zielenadel. Zo luidt de dagorder van generaal Eduardo Ochoa voor 13 november 1927 – de dag van zijn dood – als volgt:

« Wij zoeken geen eer, geen voordeel, geen hoge post en geen geld. Wij werken voor Christus, en het is voor Hem dat wij zullen strijden tot de overwinning of de dood. Het is van weinig belang dat wij sneuvelen: er moeten martelaren zijn. Het is van weinig belang dat wij sterven vóór de overwinning: het is noodzakelijk dat het bloed van de christenen Mexico reinigt van zijn grote schandvlekken. Gedraag u als waardige soldaten van Jezus Christus. Herinner u dat wij geen bandieten zijn maar de verdedigers van de Kerk en het vaderland. Ontwijk de zaak die wij verdedigen niet. »

Het leger van de « *libertadores de Cristo Rey* » maakt zich op geen enkel moment schuldig aan plundering, verkrachting of welke andere misdaad ook. Het is het leger van het volk en het is één met het volk. Het zal trouwens drie jaar lang door datzelfde volk gevoed en onderhouden worden.

Eén van de edelste generaals van de Cristiada is Luis Navarro Origel, 30 jaar, lid van de Katholieke Mexicaanse Jeugdvereniging ACJM, van de Liga, de derde orde van Sint-Franciscus en de Nachtelijke Aanbidding... Deze voorbeeldige christen, een intellectueel die tegelijkertijd een man van de actie is, wordt door zijn soldaten op handen gedragen. Zijn eerste wapenfeit is de bevrijding van het dorp Aguililas in de staat Michoacan op 24 april 1927. Hij laat er de klokken luiden die bijna een jaar gezwegen hebben; een plechtige mis wordt opgedragen gevolgd door een publieke processie, waarbij het H. Sacrament aan het hoofd van de troepen defileert. Origel houdt met zijn tienduizend manschappen maandenlang stand tegen de federale overmacht, die door Washington op grote schaal voorzien wordt van kanonnen, automatische mitrailleurs en jachtvliegtuigen. Hij sneuvelt in augustus 1928.

Een heel ander verhaal is dat van Enrique Gorostieta Velarde, een liberaal die in het begin in het regeringsleger dient. Gorostieta krijgt een steeds

grotere afkeer van de middelmatigheid en de onbekwaamheid van de federale officieren, en komt in de ban van de moed, de prestaties en de geest van offervaardigheid van de Cristeros. Hij wordt de knapste generaal van de opstandelingen die van de soldaten van Christus een volwaardig leger maakt. Hij slaagt erin de guerillatactieken zo te perfectioneren dat de balans langzaam maar zeker overhelte in het nadeel van Calles en zijn kliek.

GENOCIDE

In de strijd op leven en dood die losgebarsten was, ontpopte het regeringsleger zich meer en meer als bloed-dorstig vervolger, als werktuig van Satan. Het waren huurlingen die de naam "militairen" niet meer verdienden en die nog enkel uit waren op de vernietiging van het christelijke Mexico.

« De federalen van Colotlan, achthonderd in totaal, kwamen onder leiding van generaal Lopez aan

Een regiment Cristeros van de staat Michoacan, samen met pastoor José María Martínez die als hun aalmoezenier optrad. Niet alle « strijders voor Christus » hadden het geluk op de aanwezigheid van geestelijken in hun midden te kunnen rekenen, want de bisschoppen steunden de Cristiada maar halfslachtig of helemaal niet.

in Cartagena. Onderweg hadden zij tequila gedronken en marihuana gerookt. Toen ze aankwamen, waren het beesten en geen mensen meer. Ze doodden burgers en verkrachtten alle vrouwen die ze tegenkwamen. Ze staken de huizen in brand en namen alles mee, behalve datgene waar ze niets aan hadden. Toen ze vernamen dat op het kerkhof Cristeros begraven waren die tijdens een vorig gevecht om het leven waren gekomen, liepen ze daar naartoe en begingen er de grootste schanddaad : ze openden de graven, haalden er de dode Cristeros uit, kleedden hen uit en kruisigden hen alle vier » (J. Meyer, *Apocalypse*).

« Na afschuwelijke folteringën stierf te Totatlan in Jalisco kapelaan Sabas Reyes. Hij werd gegrepen, tegen een boom gebonden zodat zijn voeten de grond niet raakten en aldus drie dagen lang bij tussenpozen met bajonetten bewerkt, om hem te dwingen de pastoor te verraden. Toen hij niets dan één wonde was werden zijn voeten met benzine overgoten en verbrand. Daarna dwong men hem te lopen, maar hij viel van uitputting neer en werd eindelijk doodgeschoten » (P. J. Moonen, *op. cit.*, p. 102).

De beulen namen vaak foto's van hun "exploten" om het volk ermee te terroriseren. Gruwelijk is de afbeelding van het lijk van Gumersindo Sedano, aalmoezenier van de Cristeros. Hij werd zonder vorm van proces geëxecuteerd, waarop zijn lichaam tegen een boom werd gehangen en vervolgens als schiet-schijf gebruikt. Daarna bevestigde men een papier op zijn knieën : « *Este es el Cura Sedano* », « Dit is pastoor Sedano ». Vijf boeren die bij hem waren om levensmiddelen voor de Cristiada in te zamelen, werden naakt rondom de aalmoezenier aan de takken van de boom opgehangen.

Naast de geestelijken waren ook de jonge leken van de Katholieke Mexicaanse Jeugdvereniging het mikpunt van de godsdiensthaters. Deze leken vormden de elite van de bevolking en ontplooiden hun

Familieleden tonen het dode lichaam van Simon Magallanes, gefusilleerd omdat hij weigerde « Viva Calles » te roepen : een martelaar voor het katholiek geloof. Staat Zacatecas.

activiteiten vooral in de steden : propaganda, vlugschriften, geldinzameling voor de *libertadores*.

Anacleto González Flores, jong advocaat en vader van twee kinderen, was één van de leiders van de *Liga voor de verdediging van het geloof* en de uitgever van het clandestiene weekblad « *Gladium* ». Na zijn aanhouding werd hij zes uur lang op barbaarse manier gefolterd : aan de duimen opgehangen, gegegeld, de voeten met messen opengereten. Hij weigerde zijn medestanders te verraden en werd tenslotte afgemaakt.

In de stad Leon werden Nicolas Navarro, Salvador Vargas, José Valencia Gallardo en Ezequiel Gomez, alle vier leden van de ACJM en van de Mariacongregatie, gearresteerd op beschuldiging van geloofspropaganda ; bij hen was ook de 13-jarige Agustin Rios. Op de plaats van de terechtstelling begon de jonge Agustin te wenen. « Gallardo spoorde hem aan om samen met hem te bidden om kracht. Tevens verweet hij de beulen de misdaad die zij aan zulk een kind nog gingen bedrijven. Hierover geraakten de woestelingen zo in woede dat ze hem de tong uit de mond sneden. Toen zij hem toeschreeuwden : “Spreek nu maar !”, wees hij nog met de vinger naar de hemel, waarop een schot een einde maakte aan zijn leven. Ook de anderen werden vervolgens neergeschoten en gingen onder de uitroep “Leve Christus Koning !” moedig de dood in » (Moonen p. 106).

Manuel Bonilla Manzano, 23 jaar, geëxecuteerd op 15 april 1927, Goede Vrijdag, om 3 uur in de namiddag, schreef kort tevoren in zijn dagboek : « *Ik heb vertrouwen in de goedheid van God. Al deze offers zullen niet vruchteloos zijn, ze zullen het Hart van uw Zoon raken, omdat gij, Señora, onze moeder zijt en moeders niet kunnen verdragen dat hun kinderen lijden...* »

Tussen 1927 en 1929 nam het aantal martelaren elke dag toe. Hoe meer de federale troepen hun greep op de Cristeros verloren, hoe brutaler ze te keer gingen. « Er werden geen gevangenen gemaakt, men decimeerde de gegijzelde burgerbevolking. Foltering gebeurde op systematische wijze, om inlichtingen te verkrijgen maar ook om de terechtstelling langer te laten duren, om de katholieken te verplichten hun geloof af te zweren, want de dood volstond niet » (J. Meyer, *La Christiade*).

Een tactiek die het regeringsleger vanaf 1928 op grote schaal toepaste, was de *reconcentración* van

de plattelandsbevolking : tienduizenden werden in beestenwagens gedeporteerd naar concentratiekampen, met de bedoeling de Cristeros te velde te beroven van elke vorm van steun. Zij die de deportatie overleefden, kwamen in de kampen meestal om van de honger of stierven aan epidemieën.

WASHINGTON TEGEN DE CRISTEROS

« De Verenigde Staten van Amerika hebben het christelijke Mexico niet alleen in de steek gelaten toen het ten prooi viel aan de revolutionaire vervolging. Zij hebben bovendien elk initiatief op hun bodem tot steun aan de opstand van de Cristeros buiten de wet gesteld. Zij hebben aan alle contrarevolutionaire complotten een einde gemaakt, wapens in beslag genomen, opposanten aangehouden, een embargo uitgevaardigd tegen alle militair materiaal dat door de Cristeros in de V. S. gekocht was. Geen enkel Amerikaans geweer, geen enkele Amerikaanse kogel is de grens gepasseerd in de richting van de heldhaftige Cristiada. Maar de regering van Mexico kreeg daarentegen – in ruil voor petroleumconcessies – alle militaire steun : vrachtwagens, treinen, hele scheepsladingen » (H. Kéraly p. 167).

Mgr. Manriquez y Zarate, de bisschop van Huejutla die verbannen was naar de Verenigde Staten, schreeuwde het vruchteloos uit in een boodschap gericht aan de hele wereld : « *Niemand moet er zich over verwonderen dat de Bevrijders de uiteindelijke triomf nog niet bereikt hebben, want zij bekampen niet alleen de horden van de tirannie, maar ook de machtige staat in het noorden en heel het anti-christelijk leger dat zich voorgenomen heeft het Mexicaans katholicisme te liquideren.* »

Zonder het verraad van de “kampioenen van de Vrijheid” zou het leger van de Cristeros inderdaad sneller de volledige overwinning behaald hebben, want de federalen moesten steeds meer terrein prijsgeven.

In het voorjaar van 1929 was driekwart van het bewoonde grondgebied van Mexico in handen van de Cristeros. Het regeringsleger controleerde nog enkel een aantal grote steden. Calles en zijn geestesgenoten beseften dat zij aan het kortste eind zouden trekken. Maar dan werden zij op het nipper-tje gered door... **de katholieke hiërarchie.**

Voor dat trieste verhaal verwijzen we naar ons eerstvolgend nummer.

redactie KCR

Nederlandstalige uitgave van *Il est Ressuscité ! La Contre-Réforme Catholique au XXIe siècle.*

Stichter : Abbé Georges de Nantes.

Hoofdredacteur : Broeder Bruno Bonnet-Eymard, Maison Saint-Joseph, F-10260 Saint-Parres-lès-Vaudes.

Verantwoordelijke uitgever : E. Govaerts, Postbus 14, B-2650 Edegem.

Abonnement : € 10. Steunabonnement : vanaf € 15. Buitenland : € 12.

Rekening 000-3302057-80. IBAN : BE 47000330205780. BIC : BPOTBEB1.

Internet : www.crc-resurrection.org – E-mail : hij.is.verrezen@gmail.com